

UCHWAŁA NR IV/26/2018
RADY MIEJSKIEJ W KŁODAWIE

z dnia 21 grudnia 2018 r.

**uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kłodawa na 2019 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), na podstawie art.41 ustawy z dnia 25 października 2018 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2137), na podstawie art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 z późn.zm.) na podstawie art. 2 i 3 ustawy o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1492 z późn.zm.) oraz na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016- 2020 z dnia 4 sierpnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1492) Rada Miejska w Kłodawie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kłodawa na 2019 rok, zwanym dalej „Programem”.

§ 2. 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kłodawa na 2019 rok stanowi Załącznik nr 1 do Uchwały.

2. Preliminarz kosztów związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kłodawa na rok 2019 stanowi Załącznik nr 2 do Uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kłodawy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Kłodawie

Krzysztof Krusiński

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Kłodawa na rok 2019

Spis treści

I.	Wprowadzenie	str. 1
II.	Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Kłodawa.....	str. 3
III.	Zasoby.....	str. 9
IV.	Problemy oraz cel główny Gminnego Programu i cele szczegółowe.....	str. 13
V.	Szczegółowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kłodawa na 2019 rok.	str. 14
VI.	Bibliografia	str. 21

Wprowadzenie

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji (cyt. parpa.pl). Większe ryzyko niesie za sobą palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Alkohol działa szkodliwie na niemal wszystkie tkanki i narządy.

„Jak dotąd, przyjęło się traktować cały kompleks zagadnień związanych ze spożywaniem alkoholu jako przejaw jednego zjawiska- alkoholizmu. Niewątpliwie wiele różnorodnych problemów wiąże się z rozwojem zespołu uzależnienia od alkoholu (...). Należy jednak zauważyć, iż liczne problemy fizyczne, psychiczne i społeczne wynikają nie tylko z uzależnienia. Uzależnienie alkoholowe, chociaż jest to sprawa rozpowszechniona i wymagająca poważnego podejścia, jest tylko drobną częścią problemów związanych z alkoholem”. (Cyt. „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych jako zadanie własne gminy”, Wyd. PARPA, Fundacja ETOH, NPZ, Warszawa 2018 za I. Wald (red.) „Alkohol oraz związane z nim problemy społeczne i zdrowotne”, PWN, Warszawa 1986).

Toksyczne działanie alkoholu etylowego i produktów jego przemiany powoduje zmiany chorobowe w układach: nerwowym, pokarmowym, w tym m.in.: przewlekłe stany zapalne błon śluzowych jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, zaburzenia perystaltyki jelit oraz upośledzenie wchłaniania, stany zapalne trzustki i wątroby (stłuszczenie, zwłóknienie i marskość) i inne; układzie krążenia, w tym m.in. nadciśnienie tętnicze, zmiany zwyrodnieniowe włókien mięśnia sercowego, stłuszczenie i powiększenie serca); układzie oddechowym np. przewlekłe zapalenie błony śluzowej tchawicy i oskrzeli. Spożywanie alkoholu ma również negatywny wpływ na układ moczowy oraz układ hormonalny. Alkohol wpływa na osłabienie systemu odpornościowego organizmu, wywołuje też niedobory witamin i innych pierwiastków niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu.

Alkohol oraz inne środki psychoaktywne wywołują także znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, amnezję, psychozę alkoholową, halucynozę alkoholową, otępienie.

Efektom spożywania substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu i narkotyków, są także czasowe zmiany postrzegania, nastroju, świadomości i zachowania. Powodują one również wiele szkód społecznych tj. przestępczość, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie, przemoc. Uzależnienie od środków psychoaktywnych należy do coraz powszechniejszych problemów otaczającego nas świata. Konsumpcja środków psychoaktywnych w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i całych rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale wpływają na całą populację. Pijani kierowcy niosą ze sobą śmiertelne zagrożenie a picie alkoholu w pracy obniża jakość oraz efektywność wykonywanych czynności zawodowych narażając również na szwank bezpieczeństwo pracowników.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawa o zdrowiu publicznym i Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 określają obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec problemów alkoholowych i narkotykowych, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Kłodawa na rok 2019 obejmuje działania zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w w/w ustawach, jak i z polityką Gminy Kłodawa zawartą w jej Strategii i Programach.

Zadania i sposoby ich realizacji zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok uwzględnione zostały wskazówki z „Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 r.” Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz dane z Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Kłodawa na rok 2019 realizowany będzie w oparciu o środki własne Gminy, w tym środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

II. Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Kłodawa.

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami od środków psychoaktywnych bardzo ważne jest rozpoznawanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z używaniem środków psychoaktywnych i struktury ich spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanych ich używaniem. Jednocześnie zgromadzenie danych statystycznych w zakresie uzależnienia nie daje rzeczywistego wyobrażenia o dynamice zjawiska ze względu na „wrażliwość” danych oraz fakt, że te same osoby mogą być wykazywane przez różne podmioty działające w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

W roku 2013 przeprowadzono badania i opracowano „Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych” w Gminie Kłodawa. Raport miał na celu przedstawienie wyników badań diagnostycznych, obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych w środowisku osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży w gminie. Dodatkowo celem raportu było zarysowanie skali zjawiska, jakim jest przemoc w środowisku lokalnym, zarówno domowym jak i szkolnym. Dodatkowo w roku 2014, przy okazji przeprowadzania warsztatów w ramach przeciwdziałania narkomanii, w tym podnoszenia świadomości szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych, dokonano ewaluacji za pomocą ankiet. Każdego roku zostaje także opracowany przez Komisariat Policji w Kłodawie Raport pt. „Informacja o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania Komisariatu Policji w Kłodawie” za poprzedni rok. Na rok 2018 planowane jest podjęcie kolejnych działań badawczo- diagnostycznych.

Analiza wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród badanych dorosłych mieszkańców gminy dotyczących spożywania alkoholu wskazała, że alkohol jest obecny w ich życiu i to dość często. Werbalizowana przez mieszkańców percepcja problemów alkoholowych pozwoliła stwierdzić, że jest to spory problem środowiska lokalnego, traktowany przez większość mieszkańców jako poważny. Na skali znaczących problemów w gminie narkomania zajmowała stosunkowo wysoką pozycję. Wielu, spośród badanych dorosłych mieszkańców gminy, zna osoby używające narkotyki oraz ma źródła dostępu

do narkotyków. Aspektem wymagającym zainteresowania okazał się fakt potencjalnych „nieszczelnych granic” sprzedaży alkoholu nieletnim ponieważ młodzi ludzie, uczniowie szkół w gminie przyznali, iż kupienie alkoholu czy papierosów nie stanowi dla nich dużego problemu. Nie mały odsetek badanej młodzieży szkolnej deklarował podczas Diagnozy osobiste spożywanie alkoholu i palenie papierosów, a ich deklaracje dotyczące znajomości palących i pijących rówieśników również zdawały się wskazywać, iż nie są to zjawiska marginalne w środowisku szkolnym gminy Kłodawa. Również problem przemocy rówieśniczej w szkole wymaga dalszej realizacji działań profilaktycznych. Wprawdzie uczniowie wysoko oceniali swoje bezpieczeństwo w szkole, ale, jak wynika z badań, z aktami przemocy rówieśniczej spotykali się dosyć często, w tym także w rodzinie.

Uzależnienie jest zaburzeniem biopsychospołecznym. Przyjmując, wg. statystyk Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) :

		W Polsce ok.38,6 mln	W gminie 10 tys. mieszkańców
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2 -2,5 mln	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	Około 530 osób: dorosłych i dzieci

Do najważniejszych polskich problemów alkoholowych można zaliczyć (wg. PARPA):

- Samoniszczenie osób uzależnionych od alkoholu.** Jest to około 700- 800 tys. osób, czyli około 2% całej populacji.
- Uszkodzenia zdrowia u dorosłych osób nadmiernie pijących.** Znaczna część pacjentów leczących się w placówkach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej z powodu zaburzeń układu trawiennego, krążenia, neurologicznego, chorób płuc, nowotworów, urazów itd., nadużywa alkoholu – szacuje się, że dotyczy to ok. 2,5–3 mln osób. Stanowi to bardzo poważne obciążenie ekonomiczne

dla polskiego systemu ochrony zdrowia, ponieważ leczenie tych pacjentów trwa dłużej i jest mniej efektywne.

- c. **Uszkodzenia rozwoju psychofizycznego pijącej młodzieży** Zdaniem ekspertów poważne szkody związane z piciem alkoholu przez dzieci i młodzież występują u około 10–15% populacji w wieku między 15 a 18 rokiem życia, ale rozmiary realnych zagrożeń są znacznie wyższe.
- d. **Szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym** Występują one u około 3– 4 mln osób (dorosłych i dzieci) i obejmują przede wszystkim schorzenia psychosomatyczne i zaburzenia emocjonalne spowodowane chronicznym stresem i przemocą oraz demoralizację, ubóstwo i obniżenie szans osiągnięcia kariery zawodowej.
- e. **Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy i bezrobotnych** Szkody związane z piciem alkoholu w miejscu pracy obejmują przede wszystkim absencję, wypadki i obniżanie wydajności pracy.
- f. **Naruszenia prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe** Do najważniejszych problemów należą tu przede wszystkim:
 - o wpływ nietrzeźwości na popełnianie przestępstw,
 - o przemoc w rodzinach alkoholowych i nietrzeźwość w miejscach publicznych.
- g. **Naruszenia prawa związane z handlem napojami alkoholowymi** Najważniejsze zjawiska problemowe to:
 - o nielegalny import, produkcja i sprzedaż napojów alkoholowych,
 - o sprzedaż alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.

Posługując się w/w wskaźnikami, można przyjąć, że na terenie Gminy Kłodawa osób uzależnionych od alkoholu może być ok. 255 (12.770 mieszkańców na dzień 31.10.2018 r. x 2 % populacji). Należy również przyjąć ok. 7 % populacji jako osób pijących szkodliwie lub ryzykownie, tj. ok. 900 osób. Wg. PARPA **Ryzykowne spożywanie alkoholu** to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony. **Picie szkodliwe** to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne. Szkody w takim wzorcu picia są również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. Daje to ogółem co najmniej ok. 1155 osób, które należy objąć profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Dodatkowo należy mieć również na uwadze fakt, że osoby uzależnione oraz nadużywające alkoholu są zazwyczaj członkami rodzin, w których oprócz problemów alkoholowych czy związanych z zażywaniem środków odurzających pojawiają się także problemy zdrowotne, problemy związane z przemocą w rodzinie oraz problemy finansowe wobec czego tę liczbę należałoby pomnożyć x co najmniej 3. Zagrozeniem jest również fakt, iż ok. 10-15 % populacji młodzieży i dzieci może mieć poważne uszkodzenia rozwoju psychofizycznego związane z piciem alkoholu. Wobec powyższego liczba osób, które należy objąć działaniami profilaktycznymi jest znacznie większa.

Nie mniej istotnym jest problem zażywania innych niż alkohol substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki, w tym dopalacze. Ponieważ używanie narkotyków jest najczęściej zjawiskiem nielegalnym i ukrywanym, stąd jest rzeczą utrudnioną obserwowanie zarówno zmieniających się wzorów ich używania, jak i nowo pojawiających się niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Narkomania (i używanie tzw. dopalaczy- czyli nowych narkotyków)- powoduje stały wzrost problemów społecznych, stwarza zagrożenia i obniża ogólny poziom zdrowia społeczeństwa (Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii Dla Województwa Wielkopolskiego Na Lata 2015 – 2019).

Życie w rodzinie z problemem alkoholowym lub związanym ze stosowaniem innych środków psychoaktywnych, w tym narkotyków i tzw. „dopalaczy” jest związane zazwyczaj z chronicznym stresem oraz ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i rozwijania kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym lub narkomanii są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc.

Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w tzw. rodzinach dysfunkcyjnych (gdzie są takie zjawiska, jak bezrobocie, problemy alkoholowe itp.), jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów.

Wszystkie w/w informacje zwracają uwagę, że problemy związane z używaniem alkoholu i/lub środków odurzających stanowią istotny problem społeczny gminy. Należy więc skoordynować i dostosować działania wszystkich gminnych instytucji w celu minimalizacji szkód wyrządzanych nadmiernym spożyciem alkoholu bądź zażywaniem narkotyków oraz profilaktyki uzależnień.

Z dostępnych danych uzyskanych od podmiotów realizujących na terenie naszej gminy działania w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym i narkotykowym wynika, iż:

1. W ciągu ostatnich lat liczba zgłoszeń, jak i liczba osób nadużywających alkoholu zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodawie zwiększyła się w istotny sposób w roku 2012 natomiast w latach 2013 i 2014 utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Ilość zgłoszeń przedstawia się następująco: 2011 rok – 31 wniosków, 2012 rok – 62 wnioski, 2013 rok – 63 wnioski, 2014 rok- 67 wniosków dotyczące 59 rodzin, 2015 rok – 44 wnioski, 2016 rok – w okresie od 01.01 do 30.09 – 24 wnioski. W roku 2017 w okresie 01.01-30.09.2017 – ilość wniosków 26, w roku 2018 w okresie od 01.01 do 31.10.- 28 wniosków. W roku 2014 zgłoszeń dokonali: OPS- 26, Komisariat Policji- 26, Rodzina- 11, Sąsiad- 1, Ośrodek Pomocy Doraźnej w Koninie- 2, Zespół Interdyscyplinarny- 1. W roku 2015: Komisariat Policji – 22, OPS- 12, Rodzina- 9, Zespół Interdyscyplinarny- 1. W roku 2016, do 30.09.2016 : Komisariat Policji – 10, OPS- 11, Rodzina- 2, Zespół Interdyscyplinarny- 1. W roku 2017, do 30.09.2016 ilość wniosków, które wpłynęły – 26, ilość rozpatrywanych – 28 (w tym dwa wnioski z końca roku 2016), w tym: Komisariat Policji – 15, OPS- 8, Rodzina- 4, Zespół Interdyscyplinarny- 1.

W okresie 01.01.2017-30.09.2017 odnotowano również: Ilość osób skierowanych na badanie do biegłych - 14, ilość wniosków wysłanych do Sądu o orzeczenie przymusowego leczenia – 7. W w/w okresie 8 osób podjęło leczenie w zakresie uzależnienia od alkoholu.

Rok 2018 – okres 01.01.2018 – 31.10.2018 : ilość posiedzeń – 20, ilość wniosków - 28, ilość rozpatrywanych spraw 30 (2 wpłynęły w grudniu i zostały rozpatrywane w styczniu 2018). Wnioski wpłynęły z OPS - 9, Komisariat Policji - 16, rodzina - 3 . Wnioski z grudnia 2017 rozpatrywane w 2018: 1 - Komisariat Policji, 1- rodzina. Ilość osób skierowanych na badanie do biegłych -8, ilość wniosków wysłanych do Sądu o przymusowe leczenie – 5, ilość osób, które podjęły terapię (dostarczyły potwierdzenie kontaktu z Poradnią Leczenia Uzależnień)- 8. Ilość osób, które terapię ukończyły w szpitalu - 3 osoby.

2. Z danych uzyskanych z Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż liczba rodzin, które otrzymują pomoc finansową z OPS z tytułu problemów alkoholowych ulega tendencji zwyżkowej (2011 rok – 15 rodzin, 2012 rok – 18 rodzin, 2013 rok – 19, 2014 rok- 27 rodzin, w tym 16 rodzin z terenu miasta i 11 rodzin z obszaru wiejskiego (ogółem 86 osób w rodzinach), 2015 rok -26 rodzin, w tym 17 rodzin z obszaru miasta Kłodawa oraz 9 rodzin zamieszkujących na terenie wiejskim, 2016 rok – do dnia 30.09.2016 – 18 rodzin, w tym 12 rodzin z obszaru miasta Kłodawa oraz 6 rodzin zamieszkujących na terenie wiejskim). 2017 rok- do dnia 30.09.2017 r. – 36 rodzin, w tym 19 osób reprezentujących rodziny jednoosobowe oraz 17 rodzin wieloosobowych. W roku 2018, na dzień 30.09.2018 udzielono pomocy 22 rodzinom, w tym 8 na wsi (62 osoby w tych rodzinach) + rodziny, których dzieci uczęszczają do Świetlicy Środowiskowej.

Wsparcie obejmuje między innymi: zasiłki stałe, okresowe, celowe oraz pomoc niepieniężną w formie posiłków. Wszystkie w/w liczby wykazują rzeczywiste wsparcie dla rodzin, gdzie główną przyczyną udzielenia go jest problem alkoholowy. W pozycji tej nie ujęto rodzin, gdzie głównym problemem w ujęciu statystycznym jest bezrobocie. Wśród rodzin otrzymujących pomoc z OPS z tytułu problemów alkoholowych, związanych z uzależnieniami od innych środków psychotropowych oraz zagrożonych przemocą znajdują się również rodziny, których dzieci korzystają z pomocy i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w postaci zajęć w Placówce Wsparcia Dziennego- Świetlicy Środowiskowej w Kłodawie.

Liczba dzieci w roku 2015 wynosiła - 35, wg. stanu na 31.12.2015 r. – 30; w roku 2016 wg. stanu na dzień 30.09.2016 - 22 dzieci, w 2017 roku wg. stanu na dzień 30.09.2017 – 24 dzieci, w 2018 r., wg. stanu na 30.09.2018 – 28 dzieci.

3. Z danych uzyskanych z Komisariatu Policji w Kłodawie dotyczących zatrzymania osób do wytrzeźwienia w PDOZ (Pomieszczenie dla osób zatrzymanych) związanych ze spożyciem alkoholu wynika, iż w całym roku 2015 zatrzymano 50 osób, w tym 2 kobiety i 48 mężczyzn, natomiast w roku 2016 – w okresie do 30.09.2016 zatrzymano 15 osób, w tym 3 kobiety i 12 mężczyzn. W roku 2018, do dnia

31.10.2018 r., zatrzymano 46 osób z Gminy Kłodawa przewiezionych do wytrzeźwienia w PDOZ, w tym 2 kobiety i 44 mężczyzn.

Z w/w danych wynika również, iż w roku 2015 zatrzymano 38 nietrzeźwych kierujących pojazdami. Kierowców znajdujących się pod wpływem środków odurzających w w/w okresie zatrzymano 1. W roku 2016 – w okresie do 30.09.2016 zatrzymano 21 nietrzeźwych kierujących pojazdami. Kierowców znajdujących się pod wpływem środków odurzających nie zatrzymano w tym okresie. W roku 2018, do dnia 31.10.2018 r. zatrzymano 21 nietrzeźwych kierujących pojazdami, w tym 1 nieletniego. W tym samym okresie zatrzymano na terenie Gminy Kłodawa 4 osoby na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W roku 2018, do dnia 31.10.2018 r. podjęto interwencje w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- odnotowano 95 wykroczeń z art.43¹.

4. W roku 2016 – w okresie do 30.09.2016, w Komisariacie Policji w Kłodawie założono 12 Niebieskich Kart, gdzie odnotowano 14 osób pokrzywdzonych, 12 sprawców, w tym 10 sprawców działało pod wpływem alkoholu. Natomiast z danych przekazanych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, iż w okresie do 30.09.2016 założono ogółem 15 Kart.

W roku 2018, do dnia 31.10.2018 r. Komisariat Policji założył 18 Niebieskich Kart, gdzie odnotowano 27 osób pokrzywdzonych, 18 sprawców przemocy, w tym 15 sprawców działało pod wpływem alkoholu. Wśród tych sprawców przemocy było 14 mężczyzn i 1 kobieta.

5. Lokalna dostępność alkoholu: na dzień 31.10.2018 r. na terenie Gminy Kłodawa funkcjonuje 30 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 3 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.
6. W dn. 31.08.2018 r. podjęto cztery Uchwały Rady Miejskiej w Kłodawie dotyczące regulacji rynku sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Kłodawa, które zostały zatwierdzone oraz opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego. Wszystkie Uchwały weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym, wobec czego zaczęły obowiązywać od dnia 9 października 2018 r. Uchwały dotyczyły:
 - UCHWAŁA NR LVI/324/2018 RADY MIEJSKIEJ W KŁODAWIE z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kłodawa
 - UCHWAŁA NR LVI/325/2018 RADY MIEJSKIEJ W KŁODAWIE z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Kłodawa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych
 - UCHWAŁA NR LVI/326/2018 RADY MIEJSKIEJ W KŁODAWIE z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Kłodawa

- UCHWAŁA NR LVI/327/2018 RADY MIEJSKIEJ W KŁODAWIE z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na obszarze Gminy Kłodawa.

Zgodnie z Uchwałą Nr LVI/327/2018 Rady Miejskiej w Kłodawie z dnia 31 sierpnia 2018 r., na terenie całej Gminy Kłodawa wprowadzono zakaz prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w godzinach od 23:00 do 5:30.

7. Z danych uzyskanych od psychologów, świadczących usługi konsultacyjno-informacyjne oraz poradnictwo psychologiczne w ramach zlecenia od Gminy Kłodawa wynika, że:

- W okresie 01.01.2018 – 31.10.2018 udzielono 105 godzin porad dla podopiecznych Świetlicy Środowiskowej i ich rodzin,

- W okresie 01.01.2018 – 30.11.2018 udzielono 88 godzin porad dla osób zagrożonych problemem alkoholowym, uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin. Usługi obejmowały także poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy.

III. Zasoby

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi 5 osób. Są to osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z Rekomendacjami PARPA reprezentują one środowiska działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i są one bezpośrednio zaangażowane w realizację zadań stanowiących elementy GPPiRPA. Posiedzenia Komisji zwołuje jej Przewodniczący w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodawie odbywa posiedzenia i wykonuje swe czynności w oparciu o Zarządzenie Nr 3/2016 Burmistrza Kłodawy z dnia 14 stycznia 2016 r. w sprawie ustalenia składu osobowego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodawie oraz ustalenia Regulaminu Pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodawie.

Za udział w posiedzeniach Komisji w roku 2019 przysługiwać będzie następujące wynagrodzenie:

- Za udział w jednym posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodawie członkom Komisji nie pełniącym funkcji Przewodniczącego Komisji i nie będącym odpowiedzialnymi za obsługę administracyjną Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 4 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, określanego odrębnymi przepisami (wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, określanego odrębnymi przepisami w roku 2019 będzie wynosić 2.250,00 zł),

- za udział w jednym posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodawie członkowi Komisji odpowiedzialnemu za obsługę administracyjną spraw Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 5 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, określanego odrębnymi przepisami (wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, określanego odrębnymi przepisami w roku 2019 będzie wynosić 2.250,00 zł),

- Przewodniczącemu Komisji przysługuje za udział w jednym posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodawie wynagrodzenie w wysokości 6 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, określanego odrębnymi przepisami. (wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, określanego odrębnymi przepisami w roku 2019 będzie wynosić 2.250,00 zł).

- Przewodniczącemu i Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży, w tym w szczególności w zakresie zwrotu kosztów przejazdu na posiedzenia Sądu w przedmiocie zobowiązania do leczenia odwykowego, na kontrole przeprowadzane przez Komisję w punktach sprzedaży napojów alkoholowych oraz na szkolenia i konferencje tematyczne. Zwrot kosztów obliczany będzie na podstawie niniejszego Programu, według zasad i stawek określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

Organizowaniem działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodawie.

Urząd Miasta i Gminy w Kłodawie jako organ zezwalający oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodawie corocznie, od 2014 roku, podejmują działania sprawdzające prawdziwość danych zawartych w Oświadczeniu o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w trakcie przeprowadzanych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz prawidłowość korzystania z wydanych zezwoleń. W roku 2014 wykonano 8 kontroli (w tym 4 przez stanowisko kontroli wewnętrznej w Urzędzie Miasta i Gminy w Kłodawie oraz 4 przez Gminną Komisję RPA), w roku 2015 wykonano 4 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w roku 2016 oraz w 2017 również wykonano po 4 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych. W roku 2018 także wykonano 4 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodawie planuje przeprowadzanie w każdym roku kontrolę co najmniej 10 % wszystkich funkcjonujących punktów sprzedaży. Plan zarówno w roku 2015, jak i lata 2016, 2017 i 2018 został zrealizowany.

Placówka Wsparcia Dziennego „Świetlica Środowiskowa” w Kłodawie – działa z myślą o dzieciach z rodzin z problemem alkoholowym i / lub z problemem przemocy w rodzinie, które żyją w atmosferze ciągłego niepokoju, lęku i napięcia. Celem nadrzędnym tej placówki jest szeroko rozumiana profilaktyka połączona z programami socjoterapeutycznymi. Placówka przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w wieku 6 - 16 lat. Świetlica czynna jest 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, w godzinach ustalanych na

podstawie Regulaminu Świetlicy Środowiskowej. Czas otwarcia Placówki dostosowany jest do potrzeb wychowanków i ich rodziców (opiekunów). Pobyt dziecka na wniosek rodzica w Placówce jest nieodpłatny. Od stycznia roku 2015 zmieniono sposób zatrudnienia wychowawców i zatrudniono ich w Świetlicy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodawie na podstawie umów o pracę: wychowawca- koordynator świetlicy na $\frac{3}{4}$ etatu oraz dwie wychowawczynie na $\frac{1}{2}$ etatu każda. Dodatkowo, w ramach swej działalności, Świetlica korzysta z pomocy wolontariuszy, staży, praktykantów oraz zastępstw. Na koniec września 2018 r. do Świetlicy uczęszczało 28 dzieci i młodzieży.

Placówki Oświatowe działające na terenie Gminy Kłodawa

Wszystkie placówki oświatowe działające na terenie Gminy Kłodawa realizują zadania profilaktyczne dotyczące zapobiegania problemom społecznym w oparciu o szkolne programy wychowawczo- profilaktyczne, co wynika z odrębnych przepisów.

Cele szkolnych programów profilaktyki koncentrują się na następujących zagadnieniach:

- a) eliminowanie lub redukovanie wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- b) rozwijanie postaw prozdrowotnych,
- c) promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych,
- d) prowadzenia doskonalenia nauczycieli i pedagogów związanego z wdrażaniem nowoczesnych i adekwatnych programów profilaktycznych, w tym rekomendowanych przez PARPA i ORE.

Działania profilaktyczne prowadzone w szkołach, wymagają wsparcia merytorycznego i finansowego ze strony samorządu gminy (w ramach GPPiRPA), a są to w szczególności:

- organizowanie profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i uczniów przejawiających zaburzenia w zachowaniu
- szkolenia dla nauczycieli
- pedagogizacja rodziców
- organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych,
- organizowanie wyjazdów, obozów profilaktycznych i socjoterapeutycznych, półkolonii zimowych i letnich dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

W roku 2011 na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie powołany został Uchwałą Rady Miejskiej w Kłodawie Nr 40/2011 z dnia 29.03.2011r. **Zespół Interdyscyplinarny**. Obsługę organizacyjno- techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodawie. Od 16 stycznia 2018 roku Zespół Interdyscyplinarny działa w nowym, 5- osobowym składzie.

Od 2017 roku na terenie Gminy Kłodawa działają **Dwa punkty, w których przez psychologów świadczone są usługi konsultacyjno- informacyjne. Punkty**

te są zlokalizowane w: 1) ul. Wyszyńskiego 44/10 2) Świetlica Środowiskowa w Kłodawie.

Podstawowe zadania osób świadczących usługi informacyjno – konsultacyjne w w/w miejscach (wg. specjalizacji wynikającej z Umowy):

- świadczenie usług psychologicznych dla dzieci uczęszczających do Świetlicy Środowiskowej w Kłodawie oraz ich rodzin,
- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia,
- kierowanie do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące),
- współpraca z grupami wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu;
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy.

Celem działalności jest również zapewnienie pomocy psychologicznej osobom zgłaszającym się po poradę, przeciwdziałanie i zapobieganie patologii w rodzinie oraz wspieranie Członków Ruchów AA w utrzymywaniu trzeźwości. Działania skoncentrowane w w/w miejscach mają za zadanie również promować zdrowy styl życia bez uzależnień i przemocy.

Na terenie miasta i gminy działa **Grupa AA „Barbara”**. Skupia ona środowisko osób promujących abstynencję i zdrowy styl życia. Grupa Wsparcia „Barbara” spotyka się w Kłodawie, w punkcie przy ul. Wyszyńskiego 44/10. Pomoc dla członków tej grupy, to finansowanie m. in. udziału w terapeutycznych warsztatach, spotkaniach i innych formach i miejscach, gdzie realizowany jest program połączony z terapią przynoszącą oczekiwane efekty w leczeniu choroby alkoholowej i podtrzymaniu abstynencji.

Dodatkowo, na terenie miasta i gminy Kłodawa działa także **Kolskie Stowarzyszenie Abstynentów „Przyszłość” w Kole**, którego członkami są mieszkańcy gminy Kłodawa. Pomoc dla członków tej grupy to finansowanie m. in. udziału w zajęciach edukacyjnych o tematyce profilaktycznej, w tym w Rekolekcjach Trzeźwościowych, Turniejach Sportowych w ramach Ogólnopolskiego Dnia Trzeźwości, Abstynenckich Festiwalach Muzycznych i Zlotach Rodzin Abstynenckich oraz Rajdach Abstynenckich.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kłodawa następuje także dzięki współpracy z n/w instytucjami:

- Komisariat Policji w Kłodawie
- Komenda Powiatowa Policji w Kole
- Sąd Rejonowy w Kole
- Prokuratura Rejonowa w Kole
- Straż Miejska w Kłodawie
- Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza w Kłodawie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kłodawie
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kole
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Kole oraz Poradnia WIKAMED w Kole
- Instytucje i organizacje pozarządowe zajmujące się problemami oraz pomocą dla dzieci i rodzin w tematyce profilaktyki uzależnień, w tym zapobieganiu problemom alkoholowym i przeciwdziałaniu narkomanii.

IV. Problemy oraz cel główny Gminnego Programu i cele szczegółowe

Zdiagnozowane Problemy:

1. Picie alkoholu przez dzieci oraz niepełnoletnią młodzież, wczesna inicjacja alkoholowa u dzieci i młodzieży. Znaczna większość pijącej alkohol młodzieży sięga po niego jeszcze przed momentem osiągnięcia pełnoletności. Badania przeprowadzane wśród młodych ludzi wskazują na to, że pierwsze doświadczenia z trunkami zazwyczaj mają miejsce w okresie dorastania, co stanowi jeden z poważniejszych zachowań problemowych okresu dorastania.
2. Używanie narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych przez młodzież gimnazjalną i ponadgimnazjalną. Badania wskazują, że wczesna inicjacja w sięganiu po substancje psychoaktywne sprzyja problemowemu używaniu tych substancji w przyszłości.
3. Zaburzenia życia rodzinnego związane z ryzykownym i szkodliwym piciem alkoholu przez dorosłych, w tym zjawisko przemocy w rodzinie.
4. Nietrzeźwość w miejscach publicznych oraz kierowanie pojazdami przez osoby nietrzeźwe. Problem zdiagnozowano na podstawie danych uzyskanych z Komisariatu Policji w Kłodawie.
5. Niska wiedza społeczna na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez młodzież, kierowców oraz kobiety w ciąży. Diagnozowany jest wciąż zbyt niski poziom edukacji, zwłaszcza wśród osób dorosłych oraz kierujących pojazdami w w/w zakresie. Obserwowany jest także brak oferty edukacyjnej w zakresie FAS/FASD.

Cel główny

Celem głównym Programu jest realizacja zadań służących ograniczaniu szkód zdrowotnych i rozwojowych powodowanych przez spożywanie alkoholu i/lub innych środków

psychoaktywnych u mieszkańców z terenu Gminy Kłodawa oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do zwiększania poziomu wiedzy na temat problemów związanych z piciem alkoholu i używaniem innych substancji psychoaktywnych.

Cele szczegółowe, zawierające się w szczególności w Narodowym Programie Zdrowia:

Cele w Narodowym Programie Zdrowia:

2.1. Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.

2.2. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania Narkomanii.

2.3. Profilaktyka.

2.4. Redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja społeczna.

2.5. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych.

3.1. Promocja zdrowia.

3.2. Profilaktyka.

3.3. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa.

3.4. Diagnozowanie i badania zjawisk związanych z używaniem alkoholu.

Gminne cele szczegółowe:

1. Zwiększanie dostępności pomocy dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe i/ lub zjawisko przemocy a także rodzin zagrożonych występowaniem w/w problemów,
2. Zwiększenie kompetencji osób w zakresie rozpoznawania problemów alkoholowych i pracy z osobami doznającymi przemocy,
3. Ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu udziału w programach terapeutycznych,
4. Organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
5. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach poprzez współpracę Urzędu Miasta i Gminy w Kłodawie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz innych Placówek zajmujących się problemem przemocy na terenie Gminy,
6. Zwiększenie poradnictwa i organizacji pomocy interwencyjnej oraz terapeutycznej dla ofiar problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy a także dla rodzin ofiar,
7. Wzrost poziomu realizacji efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w szczególności znajdujących się na liście programów rekomendowanych,

8. Zwiększenie ilości działań instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej i korygującej, opiekuńczo – wychowawczej, socjoterapeutycznej, edukacyjnej i aktywizującej w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w rodzinach oraz w grupach podwyższonego ryzyka,
9. Zwiększanie wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej problematyki alkoholizmu i narkomanii, w tym promowanie
10. Wsparcie instytucji, organizacji i osób fizycznych w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień oraz zapobiegania przemocy domowej.

V. Szczegółowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kłodawa w 2019 roku (nazwa Programu stosowana w skrócie to GPPiRPAoPN)

Rodzaj przedsięwzięcia	Odpowiedzialny za zadanie
1. <u>Zwiększenie dostępności pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz rodzin dotkniętych przemocą</u> 1.1. Kontynuacja działalności Placówki zlokalizowanej przy ul. Włocławskiej 1 w Kłodawie oraz przy ul. Wyszyńskiego 44/10 w Kłodawie (udzielanie porad psychologa, motywowanie do podjęcia leczenia, udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, udzielanie wsparcia w przypadku wystąpienia zjawiska przemocy, informacja o istniejących placówkach leczenia odwykowego oraz organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych). Wskaźniki: - liczba zatrudnionych specjalistów do konsultacji, udzielania porad i informacji, - liczba osób, którym udzielono porad, - liczba dyżurów i liczba godzin dyżurów.	Koordynator GPPiRPAoPN

1.2. Warsztaty (w tym wyjazdowe) dotyczące zapobiegania nawrotom choroby alkoholowej dla osób utrzymujących abstynencję (członkowie grupy wsparcia „Barbara”, członkowie Kolskiego Stowarzyszenia Abstynentów „Przyszłość” mieszkający na terenie miasta lub gminy Kłodawa) oraz udział w warsztatach terapeutycznych trzeźwych alkoholików oraz członków ich rodzin. Wskaźniki: - liczba warsztatów w danym roku, - liczba osób, które uczestniczyły w warsztatach.	Koordinator GPPiRPAoPN
<u>2. Prowadzenie profilaktycznej działalności dla dzieci, młodzieży i seniorów</u> 2.1. Zapewnienie działalności Placówki Wsparcia Dziennego-Świetlicy Środowiskowej w Kłodawie (utrzymanie, ewentualne remonty, media, dożywianie wychowanków, zakup wyposażenia służącego organizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla wychowanków Placówki i inne). Wskaźniki: - liczba funkcjonujących Placówek w danym roku.	Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego-Świetlicy Środowiskowej w Kłodawie, Koordinator GPPiRPAoPN
2.2. Prowadzenie zajęć profilaktyczno- wychowawczych dla dzieci w Placówce Wsparcia Dziennego- Świetlicy Środowiskowej w Kłodawie. Wskaźniki: - liczba wychowawców zatrudnionych w Placówce w danym roku, - liczba osób (dzieci i młodzieży) uczęszczających do Placówki.	Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego-Świetlicy Środowiskowej w Kłodawie, Koordinator GPPiRPAoPN
2.3. Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem profilaktycznym, w tym w szczególności zajęć w okresie ferii zimowych, w czasie wolnym od nauki oraz w czasie wakacyjnym- Zadanie dotyczy również organizacji zawodów „STRONG-FIREMAN” przy współudziale dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego- Świetlicy Środowiskowej w Kłodawie i Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej. Wskaźniki: - liczba zorganizowanych pozalekcyjnych zajęć sportowych	Opiekun MDP, Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego- Świetlicy Środowiskowej w Kłodawie, Koordinator GPPiRPAoPN, Szkoly

z programem profilaktycznym, w tym zawodów Strong- Fireman w danym roku, - liczba osób, które uczestniczyły w zawodach.	
2.4. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych oraz w środowiskach senioralnych działań profilaktycznych z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii Wskaźniki: - liczba zrealizowanych działań profilaktycznych w danym roku na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych, - liczba zrealizowanych działań profilaktycznych w danym roku w środowiskach senioralnych, w tym np. w Klubach Seniora czy w Uniwersytecie III wieku, - liczba osób, które uczestniczyły w realizacji programów.	Koordynator GPPiRPAoPN, Szkoly
2.5. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez dzieci i młodzież Wskaźniki: - liczba zrealizowanych programów profilakt. w danym roku, - liczba osób, które uczestniczyły w realizacji programów.	Koordynator GPPiRPAoPN
2.6. Organizacja imprez promujących zdrowy styl życia bez uzależnień i przemocy. Wskaźniki: - liczba zrealizowanych imprez promujących zdrowy styl życia w danym roku, - liczba osób, które uczestniczyły w imprezach.	Koordynator GPPiRPAoPN
2.7. Organizacja wypoczynku letniego dzieci i młodzieży : - Organizacja obozów socjoterapeutycznych, wychowawczych, wypoczynkowo- profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym jako podsumowanie całorocznej pracy w świetlicy, Wskaźniki: - liczba zorganizowanych w danym roku obozów, - liczba osób, które w nich uczestniczyły.	Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego- Świetlicy Środowiskowej w Kłodawie Koordynator GPPiRPAoPN

- Dofinansowanie wyjazdów dzieci i młodzieży na turnusy profilaktyczne, w tym do Regionalnego Centrum Profilaktyki w Rogoźnie, organizacja półkolonii zimowych, letnich itp. Wskaźniki: - liczba zorganizowanych w danym roku wyjazdów, - liczba osób, które w nich uczestniczyły.	
2.8. Udział w Informacyjnych Kampaniach Profilaktycznych Wskaźniki: - liczba Kampanii Profilaktycznych w danym roku, w których uczestniczyła Gmina - liczba osób, które uczestniczyły w realizacji Kampanii. - liczba rozdyskrebowanych materiałów Kampanii.	Koordynator GPPiRPAoPN
3. <u>Szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień</u> 3.1. Szkolenia i warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień, z zakresu przemocy oraz przeciwdziałania narkomanii przeznaczone dla dzieci i młodzieży. Wskaźniki: - liczba zorganizowanych w danym roku szkoleń, - liczba osób, które w nich uczestniczyły.	Przewodniczący GKRPA, Koordynator GPPiRPAoPN
3.2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie alkoholizmu, przeciwdziałania narkomanii i przemocy przeznaczonych dla rodziców. Wskaźniki: - liczba podejmowanych działań w danym roku, - liczba osób, które w nich uczestniczyły.	Przewodniczący GKRPA, Koordynator GPPiRPAoPN
3.3. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów i innych osób zajmujących się w/w tematyką. Wskaźniki: - liczba szkoleń i kursów w danym roku, - liczba osób, które w nich uczestniczyły.	Przewodniczący GKRPA, Koordynator GPPiRPAoPN

3.4. Szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych Wskaźniki: - liczba zorganizowanych w danym roku szkoleń, - liczba osób, które w nich uczestniczyły.	Przewodniczący GKRPA, Koordynator GPPiRPAoPN
3.5. Zakup materiałów do realizacji programów profilaktycznych oraz literatury na temat uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dla kierowców. Wskaźniki: - ilość i rodzaj zakupionych materiałów, - ilość rozdyskrybuowanych materiałów w danym roku.	Przewodniczący GKRPA, Koordynator GPPiRPAoPN
3.6. Druk materiałów informacyjnych o działalności instytucji pomocowych działających na terenie gminy i okolic, obsługa internetowej zakładki w Biuletynie Informacji Publicznej. Wskaźniki: - ilość i rodzaj wydrukowanych oraz rozdyskrybuowanych materiałów w danym roku, - liczba obsługiwanych zakładek internetowych BIP.	Koordynator GPPiRPAoPN
4. <u>Realizacja zadań Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</u> • Posiedzenia członków Komisji oraz Dyżury Komisji • Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych • Kierowanie na badania biegłych dotyczące uzależnienia od alkoholu • Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych • Motywowanie do leczenia i kierowanie na terapię osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych • Udzielanie pomocy i wsparcia osobom po zakończeniu terapii odwykowej • Prowadzenie działań o charakterze edukacyjno- profilaktycznym dla dzieci , młodzieży, rodziców i nauczycieli. Wskaźniki dla działań danego roku: - liczba zorganizowanych w danym roku posiedzeń Komisji, - liczba osób, które w nich uczestniczyły,	Przewodniczący GKRPA

- liczba wydanych opinii do wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, - liczba rozpatrzonych wniosków skierowanych do Komisji, - liczba podejmowanych działań o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, - liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży, - liczba szkoleń oraz liczba przeszkolonych członków Gminnej Komisji.	
5. <u>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii</u> Wskaźniki: - liczba podjętych działań wspomagających w danym roku.	Koordynator GPPiRPAoPN
6. <u>Wsparcie realizacji programów profilaktycznych skierowanych do zatrzymanych osób nietrzeźwych będących mieszkańcami Gminy Kłodawa</u> Wskaźniki: - ilość wspartych programów profilaktycznych, - wysokość wsparcia udzielonego w danym roku.	Koordynator GPPiRPAoPN
7. <u>Prowadzenie edukacji kierowców z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych, w tym organizacja Profilaktycznego Zakończenia Lata połączonego z Kampanią „Powstrzymaj Pijanego Kierowcę”</u> Wskaźniki: - liczba podjętych działań w danym roku.	Koordynator GPPiRPAoPN
8. <u>Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii - podejmowanie innych działań związanych z problematyką rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii nie ujętych w programie, a ujawniających się w toku jego realizacji</u> Wskaźniki: - liczba podjętych innych działań w danym roku, - liczba uczestników.	Koordynator GPPiRPAoPN

Realizację działań określonych w GPPiRPAoPN koordynuje pracownik na stanowisku pracy ds. profilaktyki w Urzędzie Miasta i Gminy w Kłodawie

Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację Programu w danym roku zwiększają budżet na realizację zadań w roku następnym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może być modyfikowany Uchwałą Rady Miejskiej w Kłodawie w przypadku uzasadnionych potrzeb.

Bibliografia:

1. *„Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 roku”*. PARPA, Warszawa 2018.
2. *„Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych jako zadanie własne gminy”*, Wyd. PARPA, Fundacja ETOH, NPZ, Warszawa 2018 za I. Wald (red.) *„Alkohol oraz związane z nim problemy społeczne i zdrowotne”*, PWN, Warszawa 1986).
3. *„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Praktyczne wskazówki dla samorządów”*. FUNDACJA ETOH, Warszawa 2010.
4. *„Mapa Pomagania. Jak rozpoznać przemoc w rodzinie i skutecznie jej przeciwdziałać”*. IPZ Niebieska Linia, Warszawa
5. *„Motywowanie do zmiany zachowań – poradnik dla osób pomagających”*, Jadwiga Fudała, REMEDIUM i FUNDACJA ETOH, Warszawa 2015
6. *„Dopalacze. Skala zjawiska i przeciwdziałanie”*. Piotr Jabłoński, Artur Malczewski. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2014
7. *„Drama i techniki teatralne w promocji zdrowia. Edukacja rówieśnicza.”* PARPA, Warszawa 2013.
8. *„Powstrzymaj pijanego kierowcę. Przewodnik dla samorządów.”* PARPA, Warszawa 2014.
9. *„Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Kłodawa 2013”*. Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych Oxford Tower, Warszawa 2013.
10. *„Raport z ewaluacji Warsztatów profilaktyki zażywania narkotyków prowadzonych dla gimnazjalistów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Kłodawa”*. Ośrodek Psychoprofilaktyki Nowa Perspektywa, Kraków 2014.
11. *„Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015”*. Minister Zdrowia, Uchwała nr 35/ 2011 Rady Ministrów z dnia 22.03.2011r.
12. *Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011- 2016.*

13. *Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii Dla Województwa Wielkopolskiego Na Lata 2015 – 2019.*
14. „Szkody zdrowotne” www.parpa.pl
15. Opracowane przez Komisariat Policji w Kłodawie Raporty pt. „*Informacja o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania Komisariatu Policji w Kłodawie*” za lata 2015, 2016 i 2017.
16. „*Picie alkoholu przez młodzież. Wybrane zagadnienia z badań ESPAD....*”, opr. Katarzyna Łukowska, Jolanta Terlikowska, Katarzyna Okulicz- Kozaryn, REMEDIUM 2016.

*Załącznik nr 2 do Uchwały Nr IV/26/2018
Rady Miejskiej w Kłodawie z dnia 21 grudnia 2018 r.
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kłodawa na 2019 rok*

**Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019**

Planowany budżet Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 z budżetu Gminy Kłodawa: z wpływów za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na 2019 r. w wysokości 213.000,00 zł oraz z niewykorzystanych środków z lat ubiegłych w wysokości ok. 7.000,00 zł- ogółem 220.000,00 zł, w tym z przeznaczeniem na wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie- 137.760,00 zł oraz Urzędu Miasta i Gminy w Kłodawie w kwocie 82.240,00 zł.

**Preliminarz szacunkowych kosztów związanych z realizacją Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii na rok 2019**

LP.	ZADANIE	KWOTA W ZŁ
1.	a) Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego- Świetlicy Środowiskowej w Kłodawie, w tym w szczególności: zatrudnienie wychowawców, materiały biurowe i do realizacji programów profilaktycznych, środki czystości, zakup gazu, usługi: remontowe, informatyczne, kominiarskie, pocztowe, naprawa i konserwacja sprzętu, szkolenia pracowników, składki ZUS oraz odpisy na ZFŚS i deputaty, delegacje, abonament RTV, pozostałe zakupy i usługi. b) Koszty kolonii i wycieczek dla dzieci i młodzieży (ze Świetlicy Środowiskowej oraz z rodzin dysfunkcyjnych). c) Zakup art. spożywczych dla podopiecznych Świetlicy.	a) 101.640,00 b) 7.500,00 c) 11.000,00 Razem 120.140,00
2.	Przepisy prawne wydawnictwa, prenumerata czasopism, w tym pomoce naukowe i dydaktyczne oraz książki dot. uzależnień.	500,00
3.	a) Koszty związane z wynagrodzeniami członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (z siedzibą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodawie). b) Koszty usług pocztowych- ok.2.000,00 zł, opłat za badania biegłych i koszty sądowe- ok. 2.500,00 zł, materiały biurowe- ok.200,00 zł, szkolenia i delegacje – 500,00 zł.	a) 12.420,00 b) 5.200,00
4.	Organizacja wyjazdów i turnusów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w tym, m.in. w RCPU w Rogoźnie.	2.000,00

5.	Zwiększanie dostępności pomocy dla rodzin, w których występują problemy alkoholowe lub zagrożonych występowaniem problemu alkoholowego, pomoc dla rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy. Wynagrodzenie psychologa, zakup materiałów, organizacja warsztatów i szkoleń z zakresu profilaktyki. (średnio ok. 52 tygodnie x 5 h/tydzień usług 2 psychologów).	21.000,00
6.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizacji zajęć profilaktycznych – edukacyjnych i sportowych, w tym organizacji półkolonii letnich z programem profilaktycznym.	10.000,00 zł
7.	Zwalczanie i przeciwdziałanie narkomanii: zakup materiałów i usług, w tym w szczególności na organizację warsztatów dla dzieci i młodzieży.	3.000,00 zł
8.	Opracowanie Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych	4.000,00 zł
9.	Pozostałe wydatki: koszty energii elektrycznej, opłaty, czynsz za lokale, zakup materiałów i usług na realizację programów profilaktycznych, podróże służbowe, zakup usług szkoleniowych oraz ubezpieczeniowych, koszty składek ZUS od wynagrodzeń dla zleceniobiorców oraz pozostałe materiały i usługi.	41.740,00 zł

**Razem planowane wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok
2019 - 220.000,00 zł**